

2. ÜNİTE

NAMAZ

Ünitemize Hazırlanalım

1. Namaz kılan bir kimseyle niçin namaz kıldığı hakkında röportaj yapınız.
2. Yakınınzdaki bir camiye giderek veya bir büyüğüne sorarak camide hangi bölümlerin yer aldığını öğreniniz.
3. Cemaat, hutbe, ezan, kamet kelimelerinin anlamlarını sözlükten bulup defterinize yazınız.
4. Abdestin alınışını defterinize not ediniz.
5. Namazın dinin direği olarak ifade edilmesinin sebebi sizce ne olabilir? Düşüncelerinizi defterinize yazınız.
6. Evde namaz kılmak ile camide cemaatle namaz kılmak arasında ne gibi farklılıklar vardır? Düşüncelerinizi defterinize yazınız.

Kavramlar: Namaz, salat, ezan, kamet, cami

1. Namaz İbadeti ve Önemi

Yüce Allah'ı anmak için neler yaparız?

Namaz, Kur'an'ı Kerim'de "salat" kelimesiyle ifade edilir. **Salat**; namaz kılmak, dua etmek ve yüceltmek anlamına gelir.¹ İnsan namaz kılarken Allah'ı (c.c.) anar, O'na olan sevgi ve saygısını dile getirir. Kur'an-ı Kerim'de bu konuyla ilgili olarak **"Muhakkak ki ben Allah'ım. Benden başka ilah yoktur. Bana kulluk et; beni anmak için namaz kıl."**² buyrulmuştur.

Namaz, belli şartlara ve kurallara uygun olarak, günde beş vakit yerine getirilmesi Yüce Allah tarafından Müslümanlara emredilen bir ibadettir. Akıllı ve ergenlik çağına gelmiş her Müslümana farzdır. Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetinde, insanların namaz kılması emredilmiştir. Bu ayetlerden birinde şöyle buyrulmuştur: **"...Namazı dosdoğru kılın; çünkü namaz müminler üzerine vakitleri belli bir farzdır."**³

Hz. Muhammed (s.a.v.) *"... Dinin başı İslam, direği namaz, zirvesi ise cihattır."*⁴ ve *"Cennetin anahtarı namaz, namazın anahtarı ise abdesttir."*⁵ diyerek namaza verdiği önemi belirtmiştir. Bu yüzden vaktinde kılınan namaz ibadetlerin en faziletlisi olarak görülmüş,⁶ tüm peygamberlere ve ümmetlerine emredilmiştir.⁷ Namaz, imanın bir göstergesidir. Çünkü Yüce Allah'a iman eden bir mümin, namaz kılarak O'nu hatırlar, O'na hamt eder ve övgüsünü dile getirir. O'nun yüceliği karşısında eğilir, O'na olan inancını ve saygısını gösterir. Kulluk görevini yerine getirir. Kendisine verdiği sayısız nimetlere karşı şükreder. Böylece Yüce Allah'ın rızasını kazanır.

Namaz kılan bir kimse Allah'ın (c.c.) huzuruna çıkar, O'nunla olan bağı güçlendirir. Sorumluluklarının farkında olur ve Yüce Allah'ın **"(Resûlüm!) Sana vahyedilen Kitab'ı oku ve namazı kıl. Muhakkak ki, namaz, hayâsızlıktan ve kötülükten alıkoyar..."**⁸ ayetine uygun olarak kötü davranışlar yapmaktan uzaklaşır. İyi ve güzel davranışlara yönelir. Böylece namaz kılan kişi ahlakını da güzelleştirmiş olur. Rabbiyle konuşur⁹ ve Hz. Muhammed'in (s.a.v.) *"Secde; kulun Rabbi'ne en yakın olduğu andır."*¹⁰ hadisine göre Yüce Allah'a yaklaşır. İslam dini namaza büyük önem vermiştir. Nitekim Hz. Muhammed (s.a.v.) kendisine yöneltilen *"Amellerin en faziletlisi*

Görsel 7 Namaz, kulu Allah'a (c.c.) yaklaştırır.

1 M. Kamil Yaşaroğlu, "Namaz", TDV İslam Ansiklopedisi, C 32, s. 350.

2 Tâhâ suresi, 14. ayet.

3 Nisâ suresi, 103. ayet.

4 Tirmizî, İman, 8.

5 Tirmizî, Tahâret, 1.

6 bk. Buhârî, Tevhid, 48.

7 bk. İbrâhîm suresi, 40. ayet; Meryem suresi, 29-31. ayetler; Yûnus suresi, 87. ayet; Enbiyâ suresi, 72-73. ayetler.

8 Ankebût suresi, 45. ayet.

9 bk. Buhârî, Salât, 33.

10 Müslim, Salât, 215.

hangisidir?" sorusuna, "Vaktinde kılınan namazdır...¹¹" şeklinde cevap vererek bir Müslüman için namazdan daha değerli bir ibadet olmadığını ifade etmiştir.

Kıyamet gününde kulun ilk hesaba çekileceği amel olan namaz¹², insanın kurtuluşa ermesini sağlar. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de bu konuyla ilgili şöyle buyrulmuştur:

"Ey iman edenler! Rükû edin; secdeye kapanın; Rabb'inize ibadet edin; hayır işleyin ki kurtuluşa eresiniz."¹³ Bir başka ayette de Yüce Allah müminlerin kesinlikle kurtuluşa erdiğini ve bu müminlerin özelliklerinden birinin de namazlarını titizlikle eda etmeleri olduğunu haber vermektedir.¹⁴

Namaz kılan insan, günahlarından arınır. Çünkü günde beş vakit kılınan namaz, günahların Allah (c.c.) tarafından affedilmesine vesile olur. Nitekim bir gün Hz. Muhammed (s.a.v.), "Birinizin kapısı önünde günde beş defa yıkandığı bir nehir olsa, o kimsede kir namına bir şeyin kalabileceğini düşünebilir misiniz?" diye sorar. Sahâbe, "Hiç kir kalmaz." şeklinde cevap verir. Bunun üzerine Peygamberimiz, "İşte beş vakit namaz da böyledir, Allah bu namazlarla günahları yok eder."¹⁵ buyurur. Bir başka hadisinde de Hz. Muhammed (s.a.v.) namaz kılan insanın günahlardan arınacağını ve affedileceğini şöyle belirtir: "Bir Müslüman namaz vakti geldiğinde, güzelce abdest alır, huşu içinde rükûsunu tam yaparak namazını kılsa geçmiş küçük günahları affedilir. Bu ömür boyunca devam eder."¹⁶

Kur'an-ı Kerim'de Hz. Lokman'ın (a.s) oğluna öğütleri arasında namazı özenle kılmak ve iyi ahlaklı olmak da yer alır. Şu ayet namazla güzel ahlak arasındaki yakın ilişkiyi en güzel şekilde ortaya koymaktadır: **"Yavrum! Namazı dosdoğru kıl. İyiliği emret. Kötülükten alıkoy. Başına gelen musibetlere karşı sabırlı ol. Çünkü bunlar kesin olarak emredilmiş işlerdendir."**¹⁷

Namaz, birlikte yaşama ve dayanışma bilinci geliştirir. Birlikte kılınan namazlar sayesinde Müslümanlar bir bütün olur, sıkıntılarını ve sevinçlerini paylaşma imkânı bulur. Aynı safta omuz omuza namaz kılar. Bu nedenle İslam dini namazın toplu olarak kılınmasına büyük önem vermiş, cemaatle namazı teşvik etmiştir. Nitekim Hz. Muhammed (s.a.v.) bir hadisinde "İnsanlar ezan okumanın ve namazda birinci safta bulunmanın ne kadar faziletli olduğunu bilselerdi, sonra bunları yapabilmek için kur'a çekmek zorunda kalsalardı kur'a çekerlerdi. Şayet camide cemaate erken yetişmenin ne kadar faziletli olduğunu bilselerdi, birbirleriyle yarışa girerlerdi..."¹⁸ buyurarak cemaatle namaz kılmanın faziletini vurgulamıştır.

ARAŞTIRALIM

Aşağıdaki soruların cevaplarını araştırarak tespitlerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

Niçin yemek yemeliyiz? Niçin ilaç kullanmalıyız? Niçin ders çalışmalıyız? Niçin namaz kılmalıyız?

11 Buhârî, Tevhid, 48.

12 bk. Ahmed b. Hanbel, Müsned, IV, 65.

13 Hac suresi, 77. ayet.

14 bk. Mü'minun suresi 1 ve 9. ayetler.

15 bk. Buhârî, Mevâkîtü's-salât, 6.

16 Müslim, Tahâret, 13.

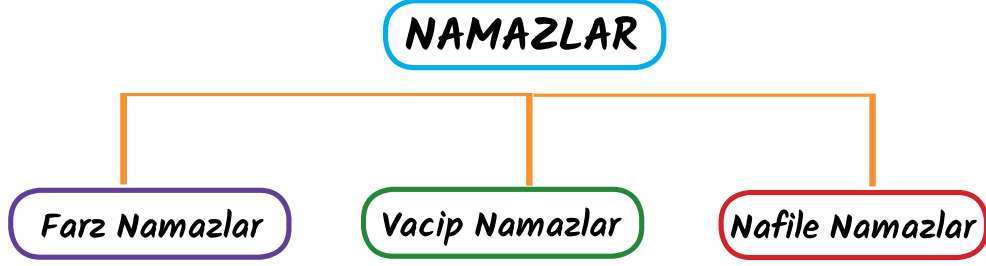
17 Lokman suresi, 17. ayet.

18 Buhârî, Ezan, 9

2. Namaz Çeşitleri

Beş vakit namaz dışında hangi namazları biliyorsunuz?

Namazlar hükümlerine göre farz, vacip ve nafil olarak üçe ayrılır.

Farz Namazlar: Yüce Allah'ın kılınmasını kesin olarak emrettiği namazlara farz namazlar denir. Ergenlik çağına gelmiş ve akıl sağlığı yerinde olan her Müslümanın günün belirli vakitlerinde namaz kılması emredilmiştir.¹⁹ Bu namazların, unutma veya uykuda kalma gibi sebeplerle vaktinde kılınmaması durumunda ilk fırsatta kazası yapılmalıdır.²⁰ Allah (c.c.) gerekli şartları taşıyan Müslümanların cuma vaktinde camilerde toplanmasını ve cuma namazını kılmasını da emretmiştir.²¹ Cuma namazı sayesinde Müslümanlar her hafta bir araya gelir, birbirleriyle tanışır ve kaynaşır. Vefat eden Müslümanlar için cenaze namazı kılınarak dua edilmesi, Müslüman toplumu için bir görevdir.²² Bir Müslümanın cenaze namazını kimse kılmazsa o bölgedeki tüm Müslümanlar bundan sorumlu tutulur.²³

Vacip Namazlar: Hükümü, farz kadar açık ve kesin olmamakla birlikte kılınması emredilen namazlardır. Ramazan ve Kurban Bayramı'nda kılınan bayram namazları ve yatsı namazından sonra kılınan vitir namazı vacip namazlara örnektir. Bu namazların hükümünün vacip olarak ifade edilmesi Hanefi mezhebine göredir.

Nafil Namazlar: Farz ve vacibin dışında Allah'ın (c.c.) rızasını kazanmak amacıyla kılınan namazlardır. Nafil namazların bazıları, beş vakit farz namazın öncesi ve sonrasında kılınan sünnetler namazlardır. Ramazan ayında yatsı namazından sonra kılınan *teravih namazı* da sünnettir. Bunların dışında beş vakit namaza bağlı olmayıp diğer zamanlarda sadece Yüce Allah'a yakınlaşmak ve sevap kazanmak amacıyla fazladan kılınan nafil namazlar da vardır. Gece yarısı kılınan *teheccüd namazı*, camilere girildiğinde kılınan *tahiyetü'l mescid* (mescidi selamlama) *namazı*, yolculuğa çıkılırken kılınan *yolculuk namazı*, ömürde bir defa kılınması tavsiye edilen *tesbih namazı*, yapılan hata fark edildiğinde kılınan *tövbe namazı*, güzel bir haber alındığında kılınan *şükür namazı* nafil namazlara örnektir.

19 bk. Nisâ suresi, 103. ayet.

20 bk. Buhârî, Mevâkîtü's-salât, 37.

21 bk. Cuma suresi, 9. ayet.

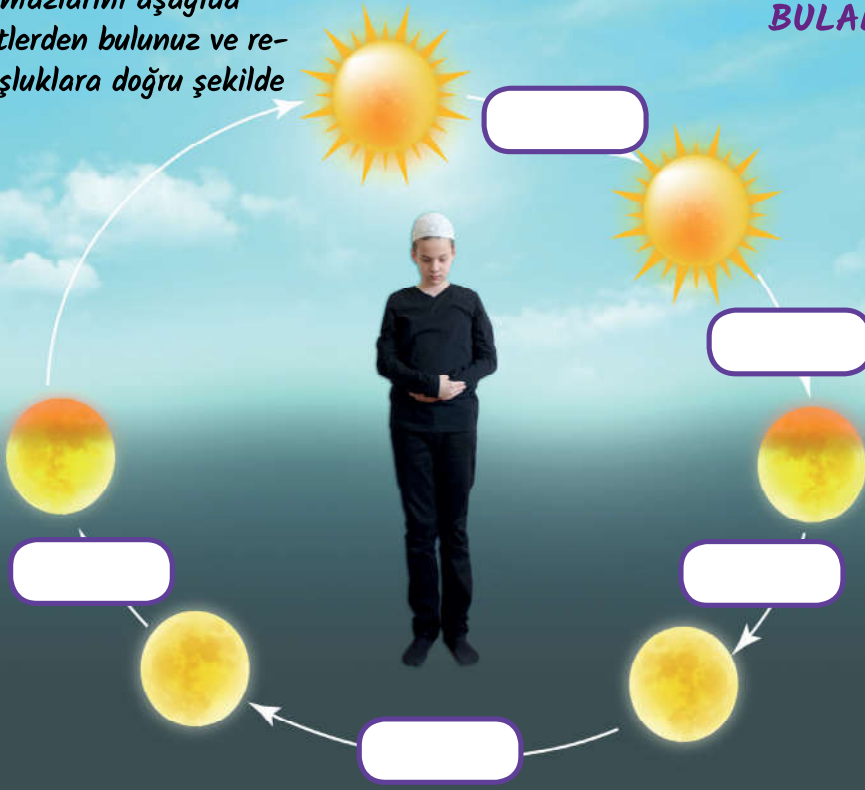
22 bk. İbn Mâce, Cenâiz, 31.

23 bk. İlmihal, TDV Yayınları, C 1, s. 166.

Vakit namazlarını aşağıda verilen ayetlerden bulunuz ve resimdeki boşluklara doğru şekilde yazınız.

BULALIM

“Gündüzün iki ucunda ve gecenin gündüze yakın zamanlarında namaz kıl...”

(Hud suresi, 114. ayet.)

“Gündüzün güneşin gün ortasını aşmasından gecenin karanlığına kadar namazı kıl; bir de sabah namazını; çünkü sabah namazı şahitlidir.”

(İsrâ suresi, 78. ayet.)

“...Güneşin doğmasından önce de batmasından önce de rabbini övgüyle tesbih et; yine gecenin bazı vakitlerinde ve gündüzün iki ucunda da tesbih et ki hoşnutluğa erişesin.”

(Tâhâ suresi, 130. ayet.)

“Öyle ise akşama girdiğinizde, sabaha kavuştuğunuzda, Allah’ı tesbih edin.”

(Rûm suresi, 17. ayet.)

“...Gündüzün sonunda ve öğle vaktine girdiğinizde Allah’ı tesbih edin.”

(Rûm suresi, 18. ayet.)

Görsel 8

Namaz kılmaya niyetlenen bir kişi, namaza başlamadan önce neler yapmalıdır?

Namaz kılan birini gördünüz mü? Namaz kılariken neler yapıyordu?

Görsel 9

3. Namazın Kılınışı

Namaz kılmaya başlamadan önce ve namaz kılariken yerine getirmemiz gereken bazı farzlar vardır. Bu farzlardan biri yerine getirilmezse namaz geçersiz olur. Bunların altısı namaza hazırlanırken, altısı da namazı kılariken olmak üzere toplam on iki tanedir. Namaza hazırlanırken yerine getirilmesi gereken farzlara "şart", namaz kılınırken yerine getirilmesi gereken farzlara ise "rükün" denir.

Namaza hazırlanırken ilk olarak abdest almak gerekir. Bulduğumuz yerde su yoksa veya suyu kullanma imkânı bulunmuyorsa teyemmüm alınmalıdır. Abdesti aldıktan sonra kıyafetlerin ve namazı kılacağımız yerin temizliğine dikkat edilmelidir. Yüce Allah'ın huzuruna tertemiz çıkılmalıdır. Bedenimizde örtülmesi gereken yerler örtülmelidir. Namaz kılmak için namazı kılacağımız vaktin gelmesi gerekir. Kılacağımız namazın vakti girdikten sonra Kâbe'nin olduğu yöne doğru yönelerek kılınacak namaza uygun niyet edilmelidir. Bu altı hazırlık şartı yerine getirildikten sonra namaza başlanır.

Namazın Hazırlık Şartları

Hadesten Tahâret	Abdestle veya gerekirse gusülle namaza hazırlanmak.
Necâsetten Tahâret	Namaz kılınan yeri ve elbiseyi temiz tutmak.
Setr-i Avret	Namazda örtülmesi gereken yerleri örtmek.
İstikbâl-i Kible	Kâbe'nin bulunduğu yöne doğru dönmek.
Vakit	Her namazı kendi vakti içerisinde kılmak.
Niyet	Kılınan namazın hangi namaz olduğunu bilerek niyet etmek.

BİLGİ KUTUSU

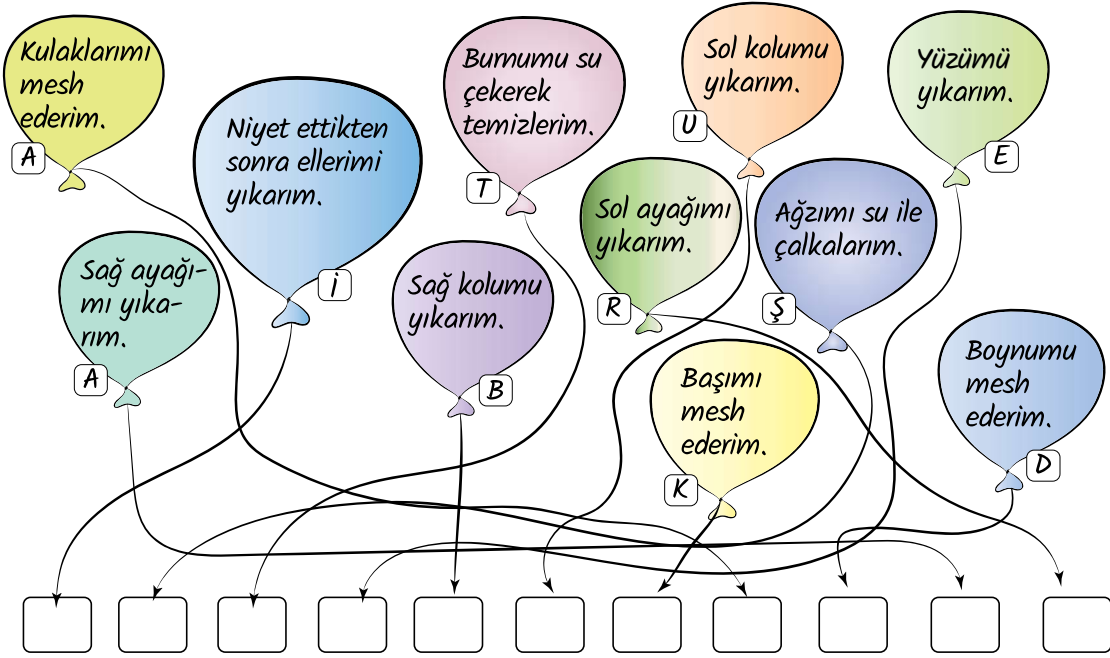
Erkeklerin göbekten diz kapağının altına kadar, kadınların ise yüzleri, elleri ve ayakları dışında bütün bedenlerini örtmeleri farzdır.

Güneş doğarken, tam tepedeyken ve batarken namaz kılınması mekruhtur.

Tek başına namaz kılarken, "Niyet ettim Allah rızası için ..... namazının farzını/sünnetini kılmaya" şeklinde niyet edilir.

BULALIM

Abdestin alınış sırasına uygun olarak okları takip ediniz, balonlardaki harfleri kutulara yazınız ve şifreyi bulunuz.

BİLGİ KUTUSU

Abdesti bozan durumlardan bazıları tuvalet ihtiyacını gidermek, yellenmek, uyumak, vücuttan kan çıkması, ağız dolusu kusmak, namaz kılarken sesli bir şekilde gülmektir.

YAZALIM

Kur'an-ı Kerim'den Mâide suresi, 6. ayetin mealini bularak defterinize yazınız ve bu ayete göre abdestin farzlarını tespit ediniz.

Gusül Abdesti

Vücudumuzda kuru yer kalmayacak şekilde tepeden tırnağa yıkanmaya boy abdesti veya gusül denir. Akıllı ve ergenlik çağına girmiş her Müslümanın bazı durumlarda boy abdesti alması farzdır.

Alınışı:

Gusül abdesti almak isteyen bir kimse önce niyet eder. Niyetten sonra üç kez ağzına su alıp ağzını temizler. Ardından üç kez burnuna su çekerek burnunu temizler. Son olarak, tüm vücudunu kuru yer kalmayacak şekilde yıkayarak gusül abdestini tamamlar.

BİLGİ KUTUSU**DİKKAT EDELİM**

Guslün ve abdestin geçerli olması için vücudun herhangi bir yerinde suyun ulaşmasına engel olacak oje vb. bir madde varsa temizlenmelidir.

Teyemmüm Abdesti

Teyemmüm, su bulunmadığı ya da suyu kullanma imkânının olmadığı durumlarda, temiz toprak veya toprak cinsinden bir şeye elleri sürerek alınan bir abdesttir. Teyemmüm, abdest ya da boy abdesti yerine alınır. Abdesti bozan bir durum olursa veya suyu kullanmaya engel durum ortadan kalkarsa teyemmüm bozulur.

Alınışı:

Teyemmüm almak isteyen bir kimse önce teyemmüm abdesti almaya niyet eder. İki elini toprağa sürer ve yüzünü mesh eder. Daha sonra ellerini aynı şekilde toprağa sürer ve sol eliyle sağ kolunu, sağ eliyle sol kolunu dirseklere kadar mesh eder.

BİLGİ KUTUSU**TEYEMMÜMÜN FARZLARI**

1

Niyet etmek

2

Ellerimizi toprağa sürerek yüzümüzü ve kollarımızı mesh etmek

Namazın kılınış şartları nelerdir?

Namazın hazırlık şartlarını tamamladıktan sonra namaz esnasında uyulması gereken bazı kurallar vardır. Bunlardan ilki namaza tekbirle başlamaktır. Namaz kılarken ayakta durmak ve Kur'an-ı Kerim'den ayetler okumak gerekir. Namazda adabına uygun rükû ve secde yapılmalıdır. Namazın sonunda ise bir miktar oturulması zorunludur. Bu şartlardan biri eksik olursa namaz geçersiz sayılır ve tekrar kılınması gerekir.

Namazın Rükünleri

İftitah Tekbiri	Namaza "Allahu Ekber" diyerek başlamak.
Kıyam	Namazda ayakta durmak.
Kıraat	Namazda Kur'an okumak.
Rükû	Elleri dizlere koyarak eğilmek.
Secde	Alın, burun, dizler, eller ve ayakları yere koymak.
Kâde-i Âhire	Namazın sonunda "Ettehiyyâtü" duasını okuyacak kadar oturmak.

**Ezan ve kâmet
neden okunur?**

Namaz vaktinin geldiğini bildirmek için **ezan** okunur. Ezanla Yüce Allah'ın birliği ve büyüklüğü ilan edilir, Müslümanlar namaza çağırılır. Günde beş vakit yapılan bu çağrı, Müslümanları Allah'ın (c.c.) huzurunda toplar. Ezan okunduğunda Müslümanlar dünya işlerine bir süre ara verir ve Allah'ı (c.c.) anmaya yönelir. Her gün belirli zamanlarda okunan ezanlar bize her ânımızın değerli olduğunu hatırlatır.

Kâmet; gerek tek olarak gerekse cemaatle namaz kılarken farz namazların öncesinde "hayye ale'l-felah"tan sonra 'namaz ibadeti başlamak üzeredir.' anlamına gelen "kad kâmeti's-salâh" cümlesinin ezana eklenip okunmasıdır. Ezandan biraz daha hızlı okunan kamet, namazın başladığını ifade eder.

OKUYALIM**İLK EZAN VE İLK MÜEZZİN**

Namaz Mekke Dönemi'nde farz kılındığı halde Hz. Muhammed'in (s.a.v.) Medine'ye hicretine kadar namazın vakitlerini bildirmek için bir yol düşünülmemiştir. Medine Dönemi'nde ise Müslümanlar zaman zaman bir araya toplanıp namaz vakitlerini gözetirlerdi.

Bir süre namaz vakitlerinde sokaklarda "es-salah, es-salah (namaza namaza!)" diye çağrıda bulunulduysa da bu yeterli olmuyordu. Namaz vaktinin geldiğini bildiren daha etkili bir yöntem ihtiyacı vardı. Çan çalmak, boru öttürmek, bayrak dikmek ve ateş yakmak gibi teklifler yapıldı. Hz. Peygamber başka dinleri çağırıştıran bu yöntemleri kabul etmedi. Bu sırada sahabeden Abdullah b. Zeyd (r.a.) Hz. Peygambere gelerek ezanın okunuşuyla ilgili rüyasını anlattı. Aynı rüyayı Hz. Ömer (r.a.) de görmüştü. Hz. Muhammed (s.a.v.) güzel sesiyle bilinen Hz. Bilal' i (r.a.) çağırarak bu ezanı yüksek sesle okumasını emretti. Hz. Bilal (r.a.) de yüksek bir yere çıkarak sabah ezanını okudu. Böylece hicri 1. (miladi-622) yılında ilk ezan okunmuş oldu.

(bk. Buhârî, Ezan, 1.)

YAZALIM

Ezanın anlamını araştırınız ve boşluklara yazınız.

Allahu Ekber. Allahu Ekber. (2 defa)

.....

Eşhedü en lâ ilâhe illâllah. (2 defa)

.....

Eşhedü enne Muhammeden Resullullâh. (2 defa)

.....

Hayye ale's - salah. (2 defa)

.....

Hayye ale'l - felâh. (2 defa)

.....

(Es salâtü hayrün mine'n - nevm)* (2 defa)

.....

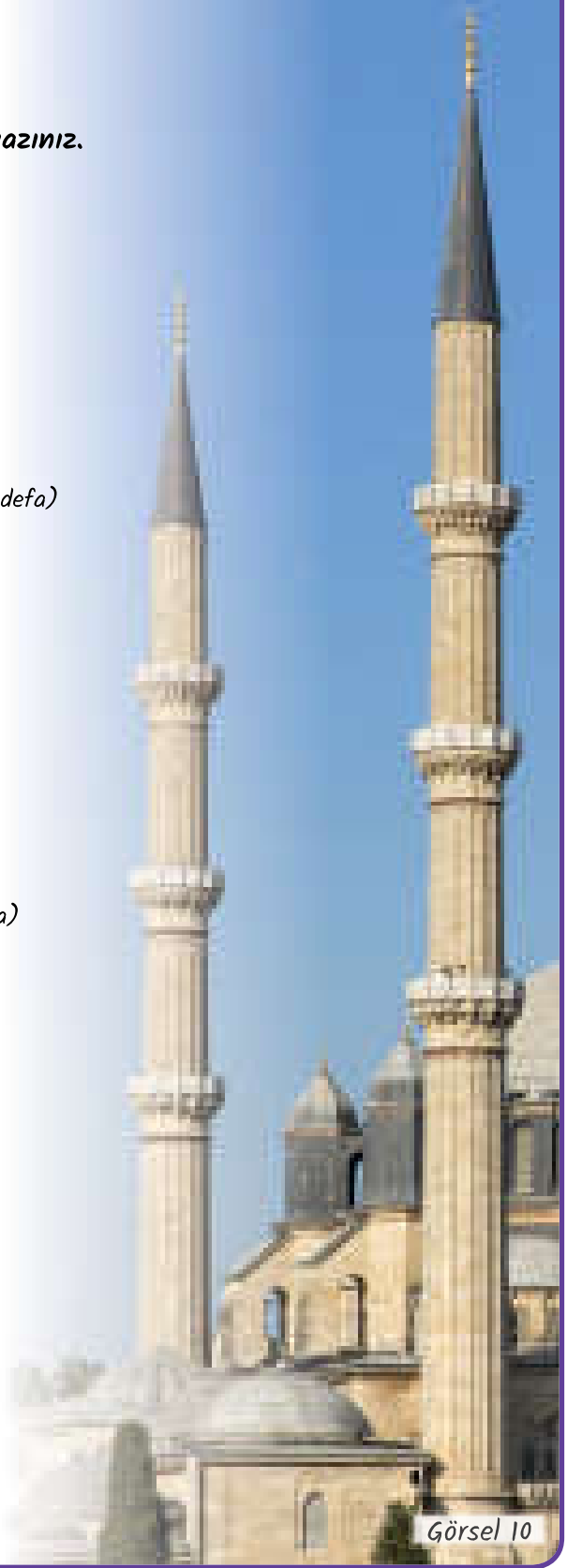
Allahu Ekber. Allahu Ekber.

.....

Lâ ilâhe illâllah!

.....

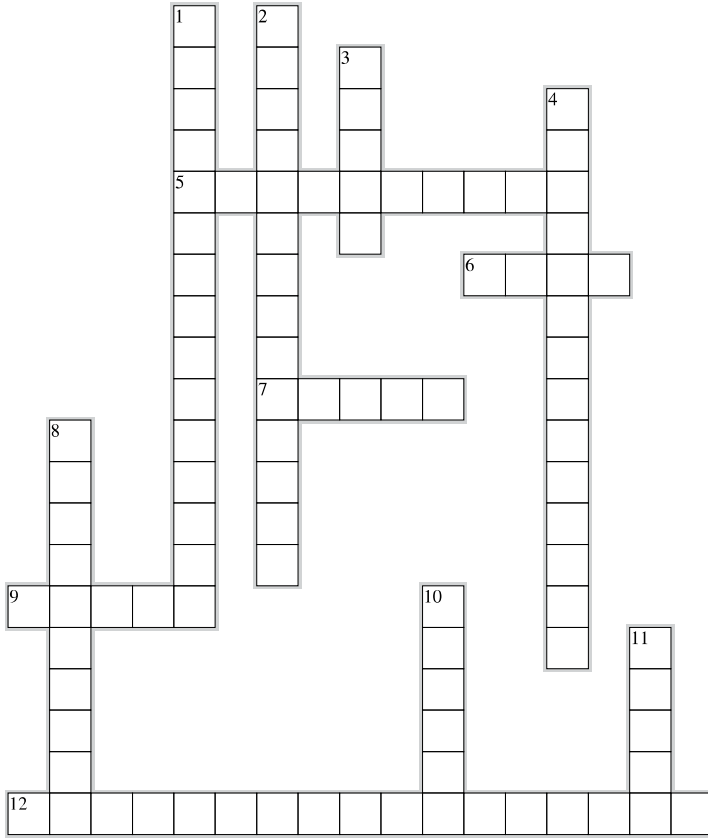
* Sadece sabah ezanında okunur.

Görsel 10

BULALIM

Aşağıdaki soruları cevaplayarak bulmacayı çözüünüz.

1. Abdest veya gerekirse gusülle namaza hazırlanmak.

2. Namaza, "Allahu ekber" diyerek başlamak.

3. İçerisinde namazın kılındığı süre, müddet.

4. Kâbe yönüne dönmek.

5. Namazda örtülmesi gereken yerleri örtmek.

6. Namazda, secdeye gitmeden önce elleri dizlere koyarak yere paralel şekilde eğilmek.

7. Namazda gereken yerlerde ayakta durmak.

8. Namazın sonunda "Ettehiyyâtü" duasını okuyacak kadar oturmak.

9. Kılınan namazın hangisi olduğunu bilerek namaza başlamak.

10. Namazda gereken yerlerde Kur'an'dan sure veya ayet okumak.

11. Dizleri, elleri, alını, burnu ve ayakları yere koymak.

12. Elbiselerin, vücudun ve namaz kılınacak yerin temiz olması.

Namaz nasıl kılınır?

Akıllı ve ergenlik çağına girmiş her Müslümanın sabah, öğle, ikindi, akşam ve yatsı olmak üzere günde beş vakit namaz kılması farzdır. Hz. Muhammed (s.a.v.) hangi vakitlerde ve nasıl namaz kılınacağını Müslümanlara öğretmiştir. Farz namazlarının unutulma veya uykuda kalma gibi durumlarda ilk fırsatta kaza edilmesi gerektiğini belirtmiştir.²⁴ Namaz, rekât adı verilen bölümlerden oluşur. İki rekâtlık bir namazın kılınışını öğrenen bir kimse, genel olarak namaz kılmayı öğrenir. İki rekâtlık namazın kılınış şöyledir:

24 bk. İbn Mâce, İkâmet, 104.

NAMAZIN KILINIŞI

1

2

Namaza başlama:

Namaz için kıbleye dönüp **“Niyet ettim Allah rızası için sabah namazının sünnetini kılmaya.”** denilerek niyet edilir. Niyetten sonra erkekler ellerini kulak hizasına, bayanlar ise omuz hizasına kadar kaldırır ve **“Allahu ekber.”** diyerek namaza başlarlar.

Namazda kıyam:

Erkekler sağ eli, sol bileği kavrayacak şekilde göbek altında; kadınlar ise sağ eli sol elin üzerine koyarak göğüs üstünde tutarlar. Bu şekilde ayakta durmaya **“kıyam”** denir. Kıyamda ilk olarak **“Sübhâneke”** duası ve ardından **“Eüzü besmele, Fâtiha suresi ve kısa bir sure ya da birkaç ayet”** okunur.

3

Namazda rükû:

Ayakta okuma bittikten sonra **“Allahu ekber.”** denilerek rükû yapılır. Rükûda üç kez, **“Sübhâne rabbiye’l-azîm.”** denir.

Görsel 11

2. ÜNİTE

Ardından, “Semiallâhü limen hamideh.” denilerek rükûdan kalkılır ve ayakta, “Rabbenâ leke'l-hamd.” denilir.

5

4

Namazda secde:

“Allahu ekber.” denilerek secde yapılır. Üç kez “Sübhâne rabbiye'l-a'lâ.” denir. “Allahu ekber.” denilerek oturulur ve ikinci kez secde yapılır.

Secdeden sonra birinci rekât bitmiş olur. İkinci rekât için ayağa kalkılır ve aynı şekilde bir rekât daha kılınır. İkinci rekâtın secdelerinden sonra ise ayağa kalkılmaz, oturulur.

Namazda oturuş:

Son oturuşa “kade-i ahîre” denir. Son oturuşta, sırasıyla “Ettehiyyâtü”, “Allâhümme salli”, “Allâhümme barik” ve “Rabbenâ” duaları okunur.

6

7

Namazda selam:

Baş önce sağ tarafa çevrilir, “Esselâmü aleyküm ve rahmetullâh.” denilerek selam verilir. Aynı şekilde baş sol tarafa çevrilir ve “Esselâmü aleyküm ve rahmetullâh.” denilerek selam verilir.

Kılınacak namaz iki rekâttan fazla ise "Ettehiyyâtü" duasını okuduktan sonra "Allahu Ekber" denilerek üçüncü rekâta kalkılır. Besmele çekilip Fâtiha suresi okunur. Daha sonra:

- Eğer kılınan namaz, bir farz namazı ise Fâtiha suresinden sonra bir şey okunmadan rükû ve secde yapılır. Aynı şekilde dördüncü rekât kılınarak son oturuş ve selam ile namaz bitirilir.

- Eğer kılınan namaz, bir sünnet namazı ise namazın üçüncü ve dördüncü rekâtında da Fâtiha suresinin ardından zammı sure (bir sure ya da birkaç ayet) okunarak aynı şekilde namaz bitirilir.

- İkinci ve yatsı namazının dört rekâtlık sünnetlerinde, diğer namazlardan farklı olarak ilk oturuşta "Ettehiyyâtü" duasından sonra "Allâhümme salli ve Allâhüme barik" duası okunur.

- Bütün namazların son oturuşunda; Ettehiyyâtü, Allâhümme salli, Allâhümme barik ve Rabbenâ duaları okunur.

BİLGİ KUTUSU

Namazda, Fâtiha suresinden sonra okunan sure veya ayetlere "zammı sure" denir.

NAMAZLAR	İLK SÜNNET	FARZ	SON SÜNNET	VACİP	TOPLAM
SABAH	2	2	-	-	4
ÖĞLE	4	4	2	-	10
İKİNDİ	4	4	-	-	8
AKŞAM	-	3	2	-	5
YATSI	4	4	2	3	13

*Tabloda aynı renkte olan kutulardaki namazların kılışları aynıdır, sadece niyetleri farklıdır.

YAZALIM

Namazda okunan bazı dualar vardır. Aşağıdaki şekilde boş bırakılan yerlerde bu duaları araştırarak anlamlarıyla birlikte yazınız.

SABAH NAMAZI			
Sabah namazı; iki sünnet, iki rekât da farz olmak üzere toplam dört rekattır.			
SÜNNETİ	1. REKÂT	2. REKÂT	Sabah namazının iki rekâtlık farzının kılınışı da sünnetinin kılınışı gibidir. Sadece niyet farklıdır.
	Niyet İftitah tekbiri Sübhâneke Eûzü Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Rükû Secde	Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Rükû Secde Son oturuş Ettehiyyâtü, Salli- Barik Rabbenâ duaları Selam	

ÖĞLE NAMAZI				
Öğle namazı; dört rekât ilk sünnet, dört rekât farz ve iki rekât son sünnet olmak üzere toplam on rekâttır.				
SÜNNETİ	1. REKÂT	2. REKÂT	3. REKÂT	4. REKÂT
	Niyet İftitah tekbiri Sübhâneke Eûzü Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Rükû Secde	Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Rükû Secde İlk oturuş Ettehiyyâtü	Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Rükû Secde	Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Rükû Secde
FARZI	İftitah tekbiri Sübhâneke Eûzü Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Rükû Secde	Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Rükû Secde İlk oturuş Ettehiyyâtü	Besmele Fâtiha suresi Rükû Secde	Besmele Fâtiha suresi Rükû Secde Son oturuş Ettehiyyâtü, Salli- Barik Rabbenâ duaları Selam
Öğle namazının son sünneti, sabah namazının sünneti gibi kılınır. Yalnızca niyet farklıdır.				

İKİNDİ NAMAZI				
İkinci namazı; dört rekât ilk sünnet, dört rekât farz olmak üzere toplam sekiz rekâttır.				
	1. REKÂT	2. REKÂT	3. REKÂT	4. REKÂT
SÜNNETİ	Niyet İftitah tekbiri Sübhâneke Eüzü Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Rükû Secde	Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Rükû Secde İlk oturuş Ettehiyyâtü Salli - Barik	Sübhâneke Eüzü Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Rükû Secde	Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Rükû Secde Son oturuş Ettehiyyâtü, Salli- Barik Rabbenâ duaları Selam
İkinci namazının farzının kılınışı, öğle namazının farzı gibidir. Yalnızca niyet farklıdır.				

AKŞAM NAMAZI			
Akşam namazı; üç rekât farz, iki rekât sünnet olmak üzere toplam beş rekâttır.			
	1. REKÂT	2. REKÂT	3. REKÂT
FARZI	Niyet İftitah tekbiri Sübhâneke Eüzü Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Rükû Secde	Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Rükû Secde İlk oturuş Ettehiyyâtü	Besmele Fâtiha suresi Rükû Secde Son oturuş Ettehiyyâtü, Salli- Barik Rabbenâ duaları Selam
Akşam namazının sünnetinin kılınışı, sabah namazının sünneti gibidir. Yalnızca niyet farklıdır.			

YATSI NAMAZI	
Yatsı namazı; dört rekât ilk sünnet, dört rekât farz, iki rekât son sünnet olmak üzere toplam on rekâttır. Ayrıca yatsı namazı vaktinde üç rekâtlık vitir namazı da kılınır.	
Yatsı namazının ilk sünneti, ikinci namazının sünneti gibi kılınır. Yalnızca niyet farklıdır. Yatsı namazının farzının kılınışı, öğle ve ikinci namazının farzı gibidir. Yalnızca niyet farklıdır. Yatsı namazının iki rekâtlık son sünneti, sabah namazının sünneti gibi kılınır.	

VİTİR NAMAZI (Vitir namazı üç rekâttır.)			
	1. REKÂT	2. REKÂT	3. REKÂT
VACİP	Niyet İftitah tekbiri Sübhâneke Eüzü Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Rükû Secde	Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Rükû Secde İlk oturuş Ettehiyyâtü	Besmele Fâtiha suresi Zammı sure Ara tekbir Kunut duaları Rükû Secde Son oturuş Ettehiyyâtü, Salli- Barik Rabbenâ duaları Selam

Cuma Namazı

Cuma günü, Müslümanların haftalık bayramı²⁶ ve buluşma günüdür. Cuma vakti geldiğinde akıllı, ergenlik çağına gelmiş, sağlıklı, hür ve yolcu olmayan Müslüman erkekler²⁷ **“Ey inananlar! Cuma günü namaz için ezan okunduğu zaman Allah’ı anmaya koşun; alim satımı bırakın; bilerseniz, bu sizin için daha hayırlıdır.”**²⁸ emriyle camilere koşar ve birlikte namaz kılarlar. Cuma namazı sayesinde Müslümanlar en azından haftada bir gün bir araya gelir ve kaynaşma fırsatı bulur.

Cuma namazının farzı iki rekâttır. Cuma namazının dört rekâtlık ilk sünnetinden sonra caminin içinde iç ezan okunur. İç ezan bittikten sonra imam minbere çıkar ve cuma namazının farzlarında biri olan hutbeyi okur. Hutbe sayesinde bilgilerimiz yenilenir, iyi bir Müslüman olmak için azmimiz artar. Hutbeden sonra müezzin kamet getirir ve cemaatle birlikte cumanın iki rekâtlık farzı kılınır. Farzdan sonra dört rekâtlık son sünnet kılınır. Daha sonra isteyenler dört rekâtlık zühr-i ahir ve vaktin iki rekâtlık sünnetini de kılabilir. Cuma namazını kılan bir kimse öğle namazı kılmaz fakat herhangi bir sebepten ötürü cuma namazını kılamadıysa öğle namazını kılması gerekir.

BİLGİ KUTUSU

Hutbe: Cuma ve bayram namazları başta olmak üzere bazı ibadet ve törenlerin yerine getirilmesi esnasında topluluğa karşı yapılan konuşmadır.

BİLİYOR MUSUNUZ?

Kadınlar da isterlerse cuma namazı kılabilirler.

YAZALIM

Yusuf, cuma namazının önemini anlatan bir kompozisyon yazmış. Fakat nasıl olduysa harfler birbirine karışmış. Neyse ki ilk ve son harfleri karışmamış. Yusuf’un ödevini okuyup boş alana doğrusunu yazınız.

YUSUF’UN ÖDEVI

Allahu Ekber, Allahu Ekber...

O gün enizan ssei her yreedn dluuur. Hrekes inişi günücü bakırır, dröt bir ydanan cmai-ye kaoşr. Cilamer duolp taaşr. Mslmanüüalr oumz ozuma saf tautr, sfalar salokkara taaşr. Hkeres naamz iicn hızarnalıms, timmizelneş, en gezül kilifyaeterni gitmişir. Cmuainn ilk snneinüdten srnoa iamh hbuter okur. Maslamünlüra öüğt vireilr. Hbuter betittkin snora hep blikrite immaa uyluur, Cmua nazınıman iki râketlık frazi kınılır. Frzaadn srnoa hkeres bye-sirel oralak son sennüti kalır. Byaarm gdünüür bgüun. Münmirilen buşmlua anıdır...

26 bk. İbn Mâce, İkâmet, 83.

27 bk. Ebû Dâvût, Sâlat, 215.

28 Cuma suresi, 9. ayet.

Bayram Namazı

Müslümanlar için dinî bayramlar çok önemlidir. Mutlulukların paylaşıldığı bu günlerde Müslümanlar bayram sabahı bir araya gelir. Camilerde toplanarak birbirleriyle bayramlaşır. Birlikte namaz kılarak dua eder. Bayram namazından sonra hutbeyi dinler ve bu günün önemini bir kez daha anlar.

Bayram namazı yılda iki kez cemaatle birlikte kılınır. İki rekâtlık bir namazdır ve kılınması vaciptir. Bayram namazının kılınışı şöyledir:

- Niyet edilir: “Niyet ettim Allah rızası için Ramazan/Kurban Bayramı namazını kılmaya, uydum imama.”
- “Allahu Ekber” denir, eller bağlanır ve “Subhâneke” duası okunur.
- İmamla birlikte üç kez “Allahu Ekber” denir. İlk iki tekbirde eller kaldırılır ve yana salınır. Üçüncü tekbirde de eller kaldırıldıktan sonra yana salıverilmeden bağlanır.
- İmam yüksek sesle Fâtiha suresini, ardından da zammı sure okur.
- Rükû ve secdenin ardından ikinci rekâta kalkılır.
- İmam yüksek sesle Fâtiha suresini, ardından da zammı sure okur.
- İmamla birlikte cemaat de ellerini kaldırarak üç defa tekbir alır. Her seferinde eller yana salınır. Üçüncü tekbirden sonra eller bağlanmadan tekrar tekbir getirilerek rükûya varılır.
- Rükû ve secdeden sonra oturarak “Ettehiyyâtü, Allâhümme Salli, Allâhümme Barik ve Rabbenâ” duaları okunur ve selam verilir.
- Namazdan sonra imam minbere çıkarak hutbe okur. Hutbede günün anlam ve öneminden bahsedilir ve dua edilir. Hutbeyi dinlemek sünnettir.

BİLGİ KUTUSU

Bayram namazı Kurban ve Ramazan Bayramının birinci günü güneş doğduktan yaklaşık 45-50 dakika sonra kılınır.

Görsel 12

Cenaze Namazı

Hz. Muhammed (s.a.v.) Müslümanın Müslüman üzerindeki haklarından birinin, vefat ettiğinde cenazesine katılmak olduğunu bildirmiş²⁹ ve cenaze namazının kılınmasını emretmiştir.³⁰ Cenaze namazı, vefat eden bir mümine karşı yapılan son vazifedir ve dua niteliğindedir. Hükümü farz-ı kifayedir.³¹

Yani bir Müslümanın cenaze namazını kimse kılmazsa o bölgedeki herkes Allah (c.c.) katında sorumlu olur. Müslüman olmayanların cenaze namazı kılınmaz.³²

HATIRLAYALIM

Farz-ı kifâye: Birilerin yapması ile diğer kişilerin üzerinden sorumluluğu kalkan farzlardır.

Cenaze namazı ayakta kılınır. Secdesi ve rükûsu yoktur. Ölen kişi yıkanmış ve kefenlenmiş bir halde cemaatin önünde, musalla denilen yüksekçe bir yere konulur. İmam önde, cemaat de imamın arkasında ayakta saf oluşturur. Cenaze namazı şu şekilde kılınır:

- Cenazeye karşı ve kıbleye yönelerek saf tutulur, niyet edilir. Bu niyette ölünün kadın veya erkek, kız çocuğu veya erkek çocuğu olduğu belirtilir.
- Niyetten sonra tekbir getirilir ve eller bağlanır. İmam ve cemaat içinden Sübhâneke duasını "vecelle senâuk" ifadesini ekleyerek okur.
- İmam ellerini kaldırmadan ikinci tekbiri alır. Allâhümme Salli ve Allâhümme Barik duaları okunur.
- İmam ellerini kaldırmadan üçüncü tekbiri alır. Herkes içinden cenaze duasını okur. Cenaze duasını bilmeyenler Rabbenâ dualarını veya bildikleri başka bir duayı okuyabilirler.
- İmam ellerini kaldırmadan dördüncü kez tekbir alır. Ardından önce sağa sonra sola selam verilir.

29 bk. Tirmizî, Edeb, 1.

30 bk. İbn Mâce, Cenâiz, 31.

31 Tevbe suresi, 103. ayet.

32 bk. Tevbe suresi, 80, 84. ayetler.

Görsel 13

Teravîh Namazı

Teravîh namazı, Ramazan ayına mahsus bir namazdır. Ramazan ayı boyunca yatsı namazının son sünnetinden sonra vitir namazından önce kılınır. Genellikle yirmi rekât olarak kılınır. Fakat Hz. Muhammed (s.a.v.) sekiz rekât olarak da kılmıştır.

Teravîh namazını cemaatle kılmak daha çok sevap olsa da bu namaz tek başına da kılınabilir. Teravîh namazı, iki veya dört rekâta bir selam verilerek kılınır. İki rekâta selam verilirse sabah namazının sünneti gibi, dört rekâta selam verilirse ikindi namazının sünneti gibi kılınır. Her selamdan sonra Hz. Peygambere salâvat getirilir.

NOT EDELİM

“Bir kimse evinde güzelce temizlenir de Allah’ın farzlarından birini ödemek için mescitlerden birine giderse, attığı adımlardan biri günahlarını siler, diğeri de onun derecesini yükseltir...”

(Müslim, Mesacid, 51.)

BİLGİ KUTUSU

Cami, toplayan bir araya getiren demektir. Müslümanların ibadet amacıyla toplandıkları, dini eğitimin gerektirdiği her türlü konunun konuşulup çözüm arandığı yerdir.

(MEB Dinî Terimler Sözlüğü s.44-45.)

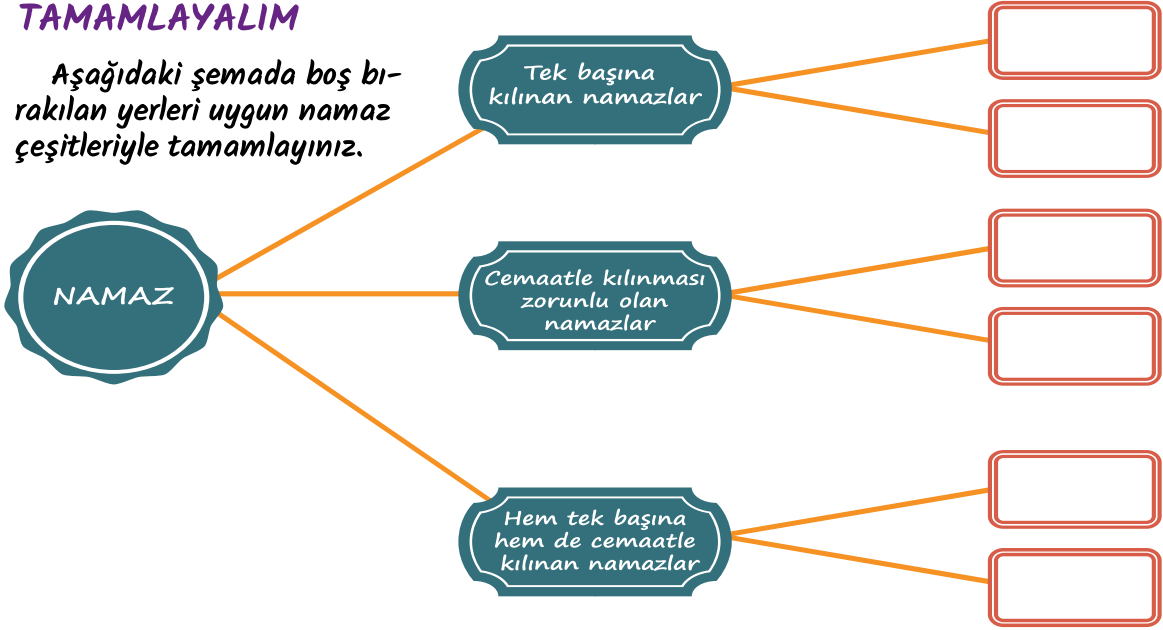
İslam dini birlikte ibadet etmeye çok önem verir. Bu yüzden Müslümanlar da cemaatle namaz kılabilmek için her mahalleye bir cami yaptırmaya özen gösterir. Camilerde toplanan Müslümanlar birbirleriyle tanışır, namaz vakitlerinde buluşurlar, sıkıntıları ve sevinçlerini paylaşırlar. Aynı safta omuz omuza vererek Allah (c.c.) katında eşit olduklarını hatırlarlar. Bayramlarda camilerde buluşup birbirleriyle bayramlaşırlar veya cenazelerde birbirlerine destek olurlar. Olağanüstü veya sıkıntılı durumlarda Müslümanlar burada toplanarak çözüm üretirler. Yardıma ihtiyacı olanlar için yardım toplarlar. Ayrıca camilerde okunan hutbeler veya verilen vaazlar sayesinde bilgilerini artırır. Kur’an okumayı öğrenme fırsatı bulurlar. Bu yüzden camiler Müslümanlar için önemli ve kutsal mekânlardır.

Görsel 14

TAMAMLAYALIM

Aşağıdaki şemada boş bırakılan yerleri uygun namaz çeşitleriyle tamamlayınız.

YAZALIM

Çemberlerin içindeki kelimelerden uygun olanları seçerek aşağıdaki boşluklara yazınız.

1. _____ ve bayram namazları mutlaka cemaatle kılınması gereken namazlardır.
2. Cemaatle namaz kılarken cemaat imamın _____ saf tutar.
3. Cemaat en az _____ kişiden oluşur.
4. Teravih namazı _____ olan namazlardandır.
5. Bayram namazı yılda _____ kez kılınır.
6. Müslümanların haftalık bayramı _____ günüdür.
7. Cuma namazı toplam _____ rekâttir.
8. Cenaze namazının hükmü _____ dir.
9. Cemaatle namaz, tek başına kılınan namazdan daha _____
10. İkinci namazının sünnetinin kılınışı ile _____ namazının sünnetinin kılınışı aynıdır.

Namaz kılarken dikkat etmemiz gereken bazı durumlar vardır. Bu durumların gerçekleşmesi durumunda namazımız bozulur ve namazı tekrar kılmamız gerekir. Namazı bozan bazı durumlar şunlardır:

- Namazın farzlarından birini yerine getirmemek,
- Namazda konuşmak,
- Dışarıdan bakıldığında kişinin namaz kıldığı anlaşıl-
mayacak şekilde farklı davranışlar yapmak,
- Kible yönünden ayrılmak,
- Bir şey yiyip içmek,
- Kişinin kendi işiteceği kadar gülmesi namazı,
yanındakinin işiteceği kadar gülmesi ise hem namazı hem
de abdesti bozar.

4. Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Zekeriya (a.s.)

Mescid-i Aksâ hakkında neler biliyorsunuz?

Hz. Zekeriya (a.s.), İsrâiloğullarına Yüce Allah'ın varlığını ve birliğini tebliğ etmek, emir ve yasaklarını bildirmek için gönderilen bir peygamberdir. Soyu Hz. Davud'a (a.s.), oradan da Hz. İbrahim'e (a.s.) dayanmaktadır. Peygamber olmadan önce Beytü'l-Makdis'e hizmet etmek için çalışmıştır. Kendisine peygamberlik görevi geldikten sonra da Kudüs ve çevresindeki insanlara Yüce Allah'ın emirlerini bildirmiş; inkârın ve zulmün arttığı bir toplumda tevhid mücadelesi vermiştir.

BİLGİ KUTUSU

Beytü'l-Makdis Kudüs'te bulunan Mescid-i Aksa'nın diğer bir adıdır. Müslümanlar Medine'ye hicretten sonra bir müddet buraya yönelerek namazlarını kılmışlardır. (bk. Buhârî, Salât, 31.) Daha sonra kible Allah'ın (c.c.) emriyle buradan Kâbe'ye çevrilmiştir. (bk. Bakara suresi, 144. ayet.)

Görsel 15. Mescid-i Aksa: Kible Mescidi ve Kubbetü's-Sahra.

Hız. Zekeriya (a.s.), yaşamını insanları Yüce Allah'a itaat etmeye çağırarak ve Kudüs'teki mabette ibadet ederek geçiriyordu. Geçimini sağlamak için ise marangozluk yapıyordu.³³ Hız. Zekeriya'nın (a.s.) hiç çocuğu olmamıştı. Bu yüzden ihtiyarlık çağına geldiğinde ileride kavminin Allah'ın (c.c.) yolundan sapmasından korktu ve Yüce Allah'tan kavmini sapmaktan koruyacak bir oğul istedi. Gizli bir sesle Yüce Allah'a bunun için yalvardı³⁴ ve şöyle dua etti: **"Gerçek şu ki ben, benden sonra gelecek akrabalarımın isyankâr olmalarından korkuyorum. Karım ise kısırdır. Bana kendi tarafından; bana ve Yakup hanedanına varis olacak bir çocuk bağışla ve onu hoşnutluğuna ulaşmış bir kimse kıl!"**³⁵ Yüce Allah, mabette namaz kılan³⁶ Hız. Zekeriya'nın (a.s.) duasına şöyle cevap verdi: **"Ey Zekeriya! Haberin olsun ki biz sana Yahya adlı bir oğul müjdeliyoruz. Daha önce onun adını kimseye vermedik."**³⁷ Hız. Zekeriya (a.s.) oğlunun olacağı müjdesini alınca çok şaşırıldı ve **"Rabbim! Hanımım kısır ve ben de ihtiyarlığın son noktasına ulaşmış iken, benim nasıl çocuğum olur?"**³⁸ dedi. Yüce Allah ise **"... Bu bana göre kolaydır. Nitekim daha önce, hiçbir şey değil iken seni de yarattım."**³⁹ diyerek karşılık verdi. **"Zekeriya, 'Rabbim, öyleyse bana çocuğumun olacağına bir işaret ver.', dedi. Allah da, 'Senin işaretin, sapasağlam olduğun halde insanlarla üç gün üç gece konuşamamandır.' dedi. Derken Zekeriya ibadet yerinden halkının karşısına çıktı. Konuşmak istedi, konuşamadı ve onlara 'Sabah akşam Allah'ı tespih edin.' diye işaret etti."**⁴⁰ Yüce Allah'ın oğul müjdesiyle birlikte Hız. Zekeriya'nın (a.s.); efendi, nefsine hâkim, salihlerden olan Yahya adında bir oğul oldu.⁴¹

Hız. Yahya (a.s.), yumuşak kalpli biri oldu ve tertemiz bir hayat sürdü.⁴² Anne babasına çok iyi davrandı⁴³ ve takva sahibiydi.⁴⁴ Henüz çocukken ilim ve hikmet sahibi oldu, büyüyünce peygamberlik görevi verildi.⁴⁵ Hız. Muhammed ise onun hakkında şöyle buyurdu: **"İnsanlar içerisinde Zekeriya'nın oğlu Yahya hariç hata yapmayan veya hata yapmayı düşünmeyen kimse yoktur."**⁴⁶

BİLİYOR MUSUNUZ?

Hız. İsa'nın (a.s.) annesi Hız. Meryem'in (a.s.) eğitimi ve bakımıyla Hız. Zekeriya (a.s.) ilgilenmiştir.* Hız. Meryem (a.s.) iffetiyle, Yüce Allah'a olan itaatiyle tüm inanlanlara örnek olmuştur.** Ayrıca Hız. Muhammed (s.a.v.) "Kendi döneminin en hayırlı kadını Meryem'dir."*** sözüyle Hız. Meryem'e (a.s.) olan övgüsünü dile getirmiştir.

* bk. Âl-i İmrân suresi, 35-37. ayetler.

** bk. Tahrîm suresi, 12. ayet.

*** Buhârî, Menâkıbü'l-Ensâr, 20.

33 bk. Müslim, Fedâil, 169.

34 bk. Meryem suresi, 3. ayet.

35 Meryem suresi, 5-6. ayetler.

36 bk. Âl-i İmrân suresi, 39. ayet.

37 Meryem suresi, 7. ayet.

38 Meryem suresi, 8. ayet.

39 Meryem suresi, 9. ayet.

40 Meryem suresi, 10-11. ayetler.

41 bk. Âl-i İmrân suresi, 39. ayet.

42 bk. Meryem suresi, 13. ayet.

43 bk. Meryem suresi, 14. ayet.

44 bk. Meryem suresi, 13. ayet.

45 bk. Meryem suresi, 12. ayet.

46 İbn Hanbel, I, 293.

NOT EDELİM

“Yeryüzünde ibadet için sadece üç meşid için seyahat yapılır: Meşid-i Haram, Meşid-i Nebî ve Meşid-i Aksâ.”

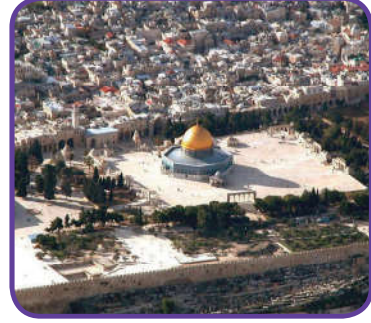
(Buhârî, Fadlû's-Salât, 1.)

Görsel 16.
Meşid-i Haram (Mekke)

Görsel 17.
Meşid-i Nebî (Medine)

Görsel 18.
Meşid-i Aksâ (Kudüs)

5. Bir Sure Tanıyorum: Fil Suresi ve Anlamı

Filler mi daha güçlüdür kuşlar mı? Neden?

Namazda okunabilecek kısa surelerden biri olan Fil suresi Mekke’de indirilmiştir ve beş ayetten oluşur. Fillerle donatılmış ordusuyla Kâbe’yi yıkmaya gelen Yemen Valisi Ebrehe’nin ve ordusunun helak edilmişinden bahsettiği için sure bu adı almıştır. Bu surede Hz. Muhammed’in (s.a.v.) doğduğu yıl gerçekleşen Fil Vak’ası anlatılmıştır. Yüce Allah; Ebrehe’nin ordusunu nasıl helak ettiğini, müşriklerin tuzaklarını boşa çıkardığını ve küçücük kuşların taşıdığı taşlarla fil ordusunu perişan ettiğini bildirmiştir. Mekkelilerin yakından bildiği bu olay hatırlatılarak Allah’a (c.c.) ve emirlerine karşı çıkanlar uyarılmıştır.

Bu sureden Müslümanların çıkarması gereken bazı mesajlar vardır. Yüce Allah’a ve O’nun kutsal değerlerine savaş açanlar, ne kadar güçlü görünürlerse görünsünler amaçlarını gerçekleştiremeyeceklerdir. İnananlar karşılaştıkları her türlü güçlükte bu bilinçle hareket etmeli, mutlak galibin Allah (c.c.) olduğunu unutmamalıdır.

Görsel 19

OKUYALIM

FİL VAK'ASI

Yemen Valisi Ebrehe, ticaretin merkezi olan Mekke'ye alternatif olması ve Hristiyanlığın yayılması amacıyla San'a'ya büyük bir kilise yaptırır. Çeşitli ülkelerde propaganda yaparak insanları buraya davet eder. Fakat yeterli ilgiyi göremeyince Mekke'de bulunan Kâbe'yi yıkmak ister. Kendisinin de başında olduğu, fillere güçlendirilmiş bir orduyla Mekke'ye doğru yol alır. Kâbe'nin sahibi olan Yüce Allah buna izin vermez. Kocaman fillere karşı küçük ebabil kuşlarını görevlendirir ve ebabil kuşları fil ordusunun üzerine taş yağdırır. Böylece Ebrehe'nin ordusu helak olur. Bu olay tarihte "Fil Vak'ası" olarak bilinir.

(bk. Mustafa Fayda, "Fil Vak'ası", TDV İslam Ansiklopedisi, C 13, s. 70-71.)

FİL SURESİ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْمَتَرَكَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ۝۱
 كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ۝۲ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ۝۳
 تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِنْ سِجِّيلٍ ۝۴ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَأْكُولٍ ۝۵

Okunuşu

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. Elemtera keyfe fe'ale Rabbüke bi-ashâbi'l-fîl.
2. Elem yec'al keydehüm fî tadrîl.
3. Ve ersele 'aleyhim tayran ebâbîl.
4. Termîhim bi-hıçâratın min siccîl.
5. Fece'alehüm ke'asfin me'kûl.

Anlamı:

Rahman, Rahim olan Allah'ın adıyla.

1. Rabbinin, fil sahiplerine ne yaptığını bilmedin mi?
2. Onların tuzaklarını boşa çıkarmadı mı?
- 3- Onların üzerine sürü sürü kuşlar gönderdi,
4. O kuşlar, onların üzerine gökten taş yağdırıyordu.
5. Ve böylece onları çiğnenmiş ekin yaprakları gibi paramparça yapıverdi.

ÜNİTEMİZİ DEĞERLENDİRELİM

A. Aşağıdaki açık uçlu soruları cevaplayınız.

1. Namaz insanın ahlaki gelişimine nasıl katkı sağlar? Kısaca açıklayınız.

.....
.....

2. Namazı çeşitlerine göre sınıflandırarak örnekler veriniz.

.....
.....

3. Namazın hazırlık ve kılınış şartlarını kısaca yazınız.

.....
.....

4. Cemaatle namazın önemini kısaca yazınız.

.....
.....

5. Hz. Zekeriya'nın (a.s.) hayatı hakkında öğrendiklerinizi ana hatlarıyla yazınız.

.....
.....

B. Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1. Belli şartlara ve kurallara uygun olarak, günde beş vakit yerine getirilir. Akıllı ve ergenlik çağına gelmiş her Müslümanın yapması emredilir. Hz. Muhammed (s.a.v.) tarafından dinin direği ve cennetin anahtarı olarak tanımlanmıştır.

Yukarıdaki metinde tanımlanan ibadet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Oruç

B) Zekât

C) Namaz

D) Hac

2. Namazlar hükümlerine göre farz, vacip ve nafile olarak üçe ayrılır. Aşağıdakilerden hangisi hükmü açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) Cuma namazı
B) Teravih namazı
C) Sabah namazı
D) Akşam namazı

3. Ali Öğretmen, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde namazın önemini anlatmıştır. Öğrencilerine dersin sonunda "Namaz niçin önemlidir?" sorusunu yöneltmiştir. Öğrenciler bu soruya çeşitli cevaplar vermiştir:

Meryem: Çünkü namaz cennetin anahtarıdır.

Yahya: Çünkü vaktinde kılınan namaz ibadetlerin en faziletlisidir.

Yusuf: Çünkü Allah (c.c.) sadece Hz. Muhammed (s.a.v.) ümmetine namazı emretmiştir.

Elif: Çünkü namaz imanın göstergesi, kulluğun ise gereğidir.

Yukarıdaki metne göre, Ali Öğretmen'in sorusuna hangi öğrenci yanlış cevap vermiştir?

- A) Meryem
B) Yahya
C) Yusuf
D) Elif

4. Aşağıdakilerden hangisi cemaatle namaz kılmanın faydalarından biri değildir?

- A) Birlik ve beraberliğin oluşmasına katkı sağlar
B) İnsanların sosyalleşmesine vesile olur.
C) Dindarlığımızı başkalarına gösterme fırsatı verir.
D) Kılınan namazın sevabını artırır.

5. Aşağıdakilerden hangisi guslün farzı abdestin ise sünnetidir?

- A) Ağza su vermek
B) Yüzü yıkamak
C) Başın dörtte birini mesh etmek
D) Ayakları yıkamak

7. Kerem namazın hazırlık şartlarını tamamladıktan sonra sabah namazını kılmak için tekbir getirir. Ayaktayken Sübhâneke duasını, Fâtiha suresini ve zammı sureyi okur. Sonra tekbir getirerek secdeye gider. İki kez secde ettikten sonra tekrar ayağa kalkar. Fâtiha suresini ve zammı sure okur. Tekrar iki kez secde eder ve ardından oturur. Tahiyât, Sâlli, Bârik ve Rabbenâ dualarını okur ve selam verir. Selam verdikten sonra namazın kılınış şartlarından birini yerine getirmediğini fark eder ve tekrar namaz kılmak için ayağa kalkar.

Verilen metne göre Kerem, namazın kılınış şartlarından hangisini yerine getirmemiştir?

- A) İftitah Tekbiri   B) Kıyam   C) Kıraat   D) Rükû

8. - Yılda iki kez kılınır.

- İki rekâtlık bir namazdır.

- Namazdan sonra imam minbere çıkarak hutbeyi okur.

Yukarıda hakkında bilgi verilen namaz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teravîh Namazı   B) Bayram Namazı
C) Cuma Namazı   D) Cenaze Namazı

9. **Fil suresi hakkında verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Medine'de indirilmiştir.
B) 5 ayetten oluşmaktadır.
C) Fil Vak'ası'nda yaşanan olaylar hatırlatılmaktadır.
D) Yüce Allah, emirlerine karşı çıkanları uyarmıştır.

C. Aşağıdaki cümleler doğruysa başına (D), yanlışsa (Y) yazınız.

1. ( ) Cuma ve teravîh namazında hutbe okunur.
2. ( ) Cenaze namazının secdesi ve rükûsu yoktur.
3. ( ) Hz. Zekeriya (a.s.) namaz kılarak Yüce Allah'tan bir oğul istemiştir.
4. ( ) Suyun olmadığı durumlarda namaz kılınmaz.
5. ( ) Namazdayken gülmek namazı bozamaz.

6. ( ) Namaz insanın ahlakını güzelleştirir.
7. ( ) Namaz kulu Allah'a (c.c.) yakınlaştırır.
8. ( ) Guslün farzlarından biri yüzü yıkamaktır.
9. ( ) Cami Müslümanların toplandığı büyük bir mescittir.
10. ( ) Mescid-i Aksa Müslümanların ilk kiblesidir.

BULALIM

Aşağıdaki soruların cevaplarını yanındaki boşluğa yazınız. Daha sonra cevapları tabloda bulunuz ve kalan harfleri birleştirerek şifreli olarak verilmiş olan ayete ulaşınız.

1. Suyun bulunmadığı durumlarda alınan abdest: .....
2. Namaz kılmak için yöneldiğimiz kutsal yapı: .....
3. Namazda ayakta durmak: .....
4. Namazın her rekâtında okuduğumuz sure: .....
5. Yatsı namazından sonra kılınan vacip namaz: .....
6. Namazda Kur'an'dan bir sure veya birkaç ayet okumak: .....
7. Farz namazlardan önce hızlıca okunan ezan: .....
8. Cuma ve bayram namazlarında minberde yapılan konuşma: .....
9. Ramazan ayına özel olan namaz: .....
10. Haftada bir gün cemaatle kılınması zorunlu olan namaz: .....
11. Namazda elleri dizlere koyarak yapılan eğilme hareketi: .....
12. Rükû ve secdesi olmayan namaz: .....
13. Ezan okuyan kişi: .....
14. Namazda alın, burun, eller, ayaklar ve dizleri yere koyma hareketi: .....
15. Bütün vücudumuzu yıkayarak aldığımız abdest: .....
16. Öğle namazından sonra kılınan namaz: .....
17. Güneş batınca kılınan ilk namaz: .....

2. ÜNİTE

T	M	S	E	C	D	E	Ü	M
E	İ	N	L	E	A	E	R	S
Y	N	A	M	N	K	A	B	E
E	C	U	M	A	Ş	A	Z	T
M	L	A	R	Z	A	I	N	R
M	D	A	H	E	M	U	Ş	İ
Ü	U	F	A	T	İ	H	A	A
M	K	I	Y	A	M	U	İ	V
H	İ	V	A	R	E	T	V	R
Ç	R	Ü	K	U	İ	B	İ	E
N	D	E	K	A	M	E	T	T
M	Ü	E	Z	Z	İ	N	İ	O
L	Ü	S	U	G	L	A	R	N
İ	K	İ	N	D	İ	L	A	R
D	K	I	R	A	A	T	I	R

Şifre:

